

Wat blijft als jij weggaat

© 2026 Jos Grob

Omslagontwerp en binnenwerk: Jasmijn de Boer

Redactie: Sandra Di Bortolo

Uitgever: VolleKR8 Publishing

ISBN: 978-908-3618-81-4 – NUR: 770

1e druk: juni 2026

<https://www.watblijftalsjijweggaat.nl>

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

Ondanks alle zorg die we aan dit boek besteed hebben, kan noch de auteur, noch de redactie, noch de uitgever enige aansprakelijkheid aanvaarden voor de schade die het gevolg is van eventuele fouten in deze uitgave.

Over dit boek

Dit boek is geschreven als praktijkboek, niet als wetenschappelijke publicatie. Daarom bevat het geen academisch notenapparaat of uitgebreide bronvermelding. De inhoud is gebaseerd op praktijkervaring in organisaties, bedrijfskundige opleiding, interacties met professionals en experts, persoonlijke reflectie en observaties uit verander- en leiderschapspraktijken. De modellen, vragen en inzichten in dit boek zijn bedoeld als praktische denk- en werkhulpen. Ze nodigen uit om te toetsen, te reflecteren en te vertalen naar de eigen context. Zie dit boek daarom als een reisgenoot in plaats van een naslagwerk: een uitnodiging om zelf te onderzoeken wat werkt, wat standhoudt en wat werkelijk blijft als jij weggaat.

Voor wie verder wil praten: info@vollekr8.nl

Jos Grob

**WAT
BLIJFT
ALS JIJ
WEGGAAT**

**Een persoonlijke gids
voor tijdelijk werken
in verandering**

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	9
Inleiding	11
<i>Dit boek begint vóór de opdracht.</i>	11
<i>Hoe dit boek gelezen wil worden</i>	12
<i>Over toon en benadering</i>	13
Proloog	15
<i>De oproep tot avontuur</i>	15
<i>Overgang – Hoe we binnenkomen</i>	17
<i>Het kompas van deze reis</i>	19
Rode draad	23
Hoofdstuk 1 Voor de opdracht begint	25
<i>Wat je meeneemt voordat je binnenstapt</i>	26
<i>Wat je meeneemt, werkt al</i>	26
<i>Toen een opdracht vooral inkomen was</i>	28
<i>Reflectie – voordat je verder gaat</i>	31
Hoofdstuk 2 Landen met aandacht	33
<i>Aankomen zonder meteen te bewegen</i>	34
<i>Tijdelijk aanwezig, en dus niet vanzelfsprekend</i>	35
<i>Tussen bewijzen en blijven</i>	36
<i>Reflectie – tijdens het landen</i>	39
Hoofdstuk 3 Flexibiliteit boven routines	41
<i>Wanneer ervaring niet meer vanzelf helpt</i>	42
<i>Wanneer flexibiliteit onveilig wordt</i>	43
<i>Vertraging als professionele keuze</i>	45
<i>Reflectie – loslaten</i>	47

Intermezzo – Wanneer invloed niet recht loopt	49
Hoofdstuk 4 Bondgenoten en spiegels	53
<i>Spiegels verschijnen niet aangekondigd</i>	54
<i>Wanneer invloed niet recht loopt</i>	58
<i>Reflectie</i>	60
Intermezzo – kwetsbaarheid	61
Hoofdstuk 5 Werken onder spanning	65
<i>De beproeving van verlies en vinden</i>	66
<i>Wat spanning zichtbaar maakte</i>	67
<i>Reflectie – werken onder spanning</i>	70
Hoofdstuk 6 Vitaal blijven in de storm	71
<i>Aanwezig blijven zonder jezelf op te gebruiken</i>	72
<i>Vitaliteit als proces, niet als voorraad</i>	73
<i>Vitaliteit als onderdeel van je aanwezigheid</i>	75
<i>Reflectie – zorgen voor jezelf</i>	77
Intermezzo – moed	79
Hoofdstuk 7 Afronden met betekenis	83
<i>Wanneer loslaten zorg wordt</i>	84
<i>Wat blijft er werkelijk wanneer jij weggaat?</i>	85
<i>De overdracht voorbij het document</i>	87
<i>Reflectie – afronden en loslaten</i>	89
De terugkeer	91
Intermezzo – wat blijft wanneer jij vertrekt	93

Hoofdstuk 8 Verder leren, verder bouwen	97
<i>Wat je meeneemt wanneer je al vertrokken bent</i>	98
<i>Wanneer blijven zijn werking verliest</i>	101
<i>Reflectie – tussen twee reizen</i>	103
Epiloog – De reis gaat door	105
<i>Wat blijft – ook zonder jou</i>	106
<i>Reiziger en gids</i>	106
<i>Wat blijft</i>	107
<i>De cirkel sluit en opent</i>	107
Over de praktijk	109
<i>VolleKR8</i>	110
<i>EMORA</i>	111
<i>Van boek naar praktijk</i>	112
Om mee te nemen	115
<i>Over de werkvormen</i>	116
Bewust aankomen	119
<i>Vragen voor de eerste weken</i>	119
<i>Ankerpunten uit de reis</i>	120
Een reflectie op je CV	121
<i>Verdieping – Waar lag je werkelijke impact?</i>	121
<i>Vragen om je ervaring te herijken</i>	122
<i>Ankerpunten uit het boek</i>	123
De balanscirkel	125
<i>Vitaal blijven</i>	125
<i>Hoe je de balanscirkel kunt gebruiken</i>	125
<i>Vragen om de cirkel te verkennen</i>	126
<i>Ankerpunten uit het boek</i>	127

De volgende reis	129
<i>De laatste reflectie</i>	129
<i>Vragen om mee af te sluiten</i>	130
<i>Ankerpunten uit het boek</i>	130
<i>Een extra mogelijkheid</i>	131
Nawoord	133
Dankwoord	135
Over de auteur	137
De reis in één overzicht	139
Kernwoordenregister	142

VOORWOORD

Tijdelijk werken lijkt overzichtelijk, totdat je ziet wat er blijft wanneer je weer vertrekt.

Dit boek ontstond uit verwondering. Verwondering over wat vaak buiten beeld blijft wanneer we spreken over interimwerk.

In deze gesprekken gaat het meestal over snelheid, resultaat en overdracht. Over plannen, besluiten en zichtbare opbrengsten. Veel minder over wat dit werk met de professional zelf doet. En over hoe die innerlijke beweging doorwerkt in wat uiteindelijk blijft functioneren wanneer hij vertrekt.

Ik heb interim professionals gezien die in korte tijd veel in gang zetten en uitgeput afscheid namen. Anderen boekten tastbaar succes, terwijl de beweging zonder hen nauwelijks standhield. Vakmanschap ontbrak niet. De focus lag op wat er moest gebeuren, zelden op hoe zij daarin aanwezig waren.

Wat blijft als jij weggaat onderzoekt die laag. Het vertrekt vanuit vakmanschap, scherpste en resultaatgerichtheid als vanzelfsprekende basis. Zonder die fundamenteen komt er niets in beweging.

Dit boek richt zich op iets anders. Op werken zonder vaste positie. Op invloed uitoefenen zonder formele macht. Op verantwoordelijkheid dragen terwijl je weet dat je aanwezigheid tijdelijk is. Het verkent wat dat vraagt, innerlijk en relationeel.

Sommige passages hebben een beschouwende of poëtische toon. Dat is een manier om woorden te geven aan wat vaak onder de oppervlakte blijft: spanning, twijfel, betrokkenheid en begrenzing. Die ervaringen horen bij professioneel handelen. Ze vormen er een wezenlijk onderdeel van.

Het perspectief in dit boek is dat van de professional die tijdelijk binnenstapt in verandering: interim professional, projectleider, transitie manager, teamcoach of begeleider van verandering.

Wie tijdelijk werkt, beweegt zich altijd tussen komen en gaan. Daarmee ontstaat een fundamentele vraag: wat neem je mee, en wat laat je achter?

Ik schreef dit boek omdat ik geloof dat tijdelijk werken pas blijvende waarde krijgt wanneer leren wordt verankerd, beweging breder wordt gedragen en de professional vertrekt terwijl het werk zelfstandig verdergaat.

Dit boek richt zich vooral op interimwerk waarin ruimte bestaat om te ontwikkelen terwijl het werk doorgaat in vervanging, groei en transitie waar betekenis, overdracht en duurzame werking ertoe doen.

Hier wordt vaak onderschat hoeveel invloed tijdelijke aanwezigheid heeft op wat blijft functioneren nadat iemand is vertrokken.

Wat volgt is een uitnodiging tot aandacht.
Voor wat zich toont in jouw aanwezigheid.
En voor wat zichzelf draagt na jouw vertrek.

INLEIDING

Dit boek volgt de beweging die een opdracht in jou veroorzaakt.

Dit boek begint vóór de opdracht.

Vóórdat er iets vastligt.
Vóór de vraag van de organisatie.
Vóór het plan dat je maakt.
Vóór wat er straks moet worden opgeleverd.

Het begint bij dat ene moment waarop je besluit: *ik ga dit doen*.

Vaak is dat moment klein. Een gesprek. Een bericht. Een vraag uit je netwerk.

En nog voordat alles helder is, gebeurt er iets anders. Iets in jou verschuift.

Misschien voel je nieuwsgierigheid. Misschien aarzeling. Misschien spanning. Vaak tegelijk. En meestal zonder woorden.

Tijdelijk werken wordt vaak beschreven in termen van structuur en resultaat. Analyse. Plan. Uitvoering. Evaluatie.

Dat kader helpt om werk te organiseren. Maar het zegt weinig over wat dit werk met jou doet terwijl je erin staat. En juist dát blijft vaak onbesproken.

Dit boek volgt daarom de beweging van degene die tijdelijk werkt in verandering. Het is een verkenning. Zie het als een metgezel die helpt herkennen waar je bent.

Soms voelt dat helder. Soms verwarrend. Soms wordt pas later zichtbaar wat eerder nog zonder woorden bleef. Dat hoort bij het lezen. Zo voltrekt dit werk zich.

In de afgelopen jaren is tijdelijk werken bovendien steeds minder vanzelfsprekend geworden. Regels veranderen. Verantwoordelijkheden verschuiven. Verwachtingen worden explicieter, terwijl het speelveld soms kleiner wordt. De context is complexer en de spanning hoger.

Juist daardoor worden vragen voelbaar die zelden expliciet worden gesteld. Het gaat om wat je doet én hoe je aanwezig bent. Om wat je achterlaat én wat verdergaat wanneer jij vertrekt.

Dit boek opent die vragen. Het nodigt je uit om ze toe te laten.

Hoe dit boek gelezen wil worden

Dit boek zal voor verschillende lezers op verschillende momenten iets anders oproepen. Dat hoort bij de aard van tijdelijk werk en bij de diversiteit aan ervaringen waarmee je leest.

Je leest het op jouw manier. In jouw tempo. Met dat wat nu bij je past. Sommige passages zullen je direct raken. Andere krijgen later betekenis. Alles mag in zijn eigen tijd landen.

Zie het als een open plek waarin je kunt bewegen: soms verdiepend, soms onderzoekend, soms alleen registrerend wat er bij je gebeurt.

Lees dit boek zoals je ook werkt in verandering: aandachtig, met gelegenheid voor wat zich gaandeweg ontvouwt. Je hoeft vooraf geen overzicht te hebben. Sommige passages resoneren direct. Andere blijven op afstand en vinden pas later hun plek.

Dit boek is een verkenning. Het reikt perspectieven aan, stelt vragen en opent ruimte voor reflectie. Je kunt hoofdstukken na elkaar lezen, terugbladeren of vooruitkijken. De vorm volgt jouw beweging.

De volgorde is ondergeschikt aan wat iets bij je oproept. Soms wordt iets pas later helder. Soms juist wanneer je alweer onderweg bent in een nieuwe context. Gebruik wat helpt om stil te staan of scherper te kijken. Wat nu geen bedding vindt, kan op een ander moment betekenis krijgen.

Dit boek wil geen volledigheid nastreven. Het wil aanwezig zijn.

Over toon en benadering

De toon van dit boek is reflectief en verhelderend. Soms wordt zij poëtisch, niet om te verfraaien, maar om woorden te geven aan wat zich moeilijk laat vangen in modellen, schema's of éénduidige taal. Zo maakt zij zichtbaar wat onder de oppervlakte beweegt.

Het boek veronderstelt vakmanschap. Scherpste, structuur en resultaatgerichtheid vormen de basis van tijdelijk werken. Daar begint elke opdracht. Tegelijk vraagt dit werk aandacht voor wat zich onder de oppervlakte afspeelt. Wanneer die laag wordt gezien en erkend, kan beweging zich verbreden en verdiepen. Zonder die aandacht blijft beweging vaak verbonden aan degene die haar inzet en verliest zij haar draagkracht zodra die vertrekt.

Dit boek kiest ervoor om die laag te onderzoeken. Het verkent wat zich onder de oppervlakte afspeelt en wat daarin betekenis krijgt. Het staat naast het werk en beweegt er tegelijk middenin.

Hoewel het boek vaak spreekt over de interim professional, richt het zich op iedereen die tijdelijk een organisatie binnenstapt. Op wie werkt zonder vaste positie en tegelijk verantwoordelijkheid

draagt. Op wie beweegt in contexten waar veel onuitgesproken blijft en waar tegelijk alles telt.

Of je nu wordt gevraagd om iets op te lossen, iemand tijdelijk te vervangen of een overgang te begeleiden, de vragen die zich aandienen raken zelden alleen de techniek van het werk. Dit boek volgt daarom de beweging die de opdracht in jou teweegbrengt. Daarmee begint de reis.